

a jeho potomci práv. Nárok na výživu mají, pokud není osvojitel sám s to, aby jim poskytl slušnou výživu« na poměr dítěte k nemanželskému otci, neboť není členem jeho rodiny (§§ 165, 166, 171 obč. zák.). Obdobné jeho použití jest vyloučeno, neboť právě s hlediska osvojení jest poměr dítěte k otci manželskému a nemanželskému podstatně jiný. Kdežto osvojení manželského dítěte jest vázáno na souhlas jeho otce, tento se vzdává smlouvou otcovské moci ve prospěch osvojujícího muže, ale může v mezích § 8 osv. zák. určití podmínky nového poměru, jest nemanželský otec při osvojení jen třetí osobou. jejíhož souhlasu, ba ani výslechu není zapotřebí. Podle § 8 osv. zák. mohlo býti v osvojovací smlouvě mezi poručenstvem dítěte a osvojitelem výslovně ujednáno, že nemanželský otec nemá býti sprostěn soudem již upravené povinnosti k výživě dítěte. Když se tak sice nestalo, ale nebylo v té příčině také nic jiného smloueno, jest předpokládati takovouto vůli stran, neboť výklad, že osvojující otec chtěl na sebe vzíti břímě právoplatně již nemanželskému otci uložené, přičil by se pravidlu o výkladu smluv stanovenému v první větě § 915 obč. zák. Není účelem osvojení sprostiti nemanželského otce jeho závazků, naopak mohou právě jeho závazky býti v určitých případech podmínkou osvojení, což sice nebylo zjištěno, ale jest pravděpodobno i v souzeném případě, neboť osvojitel jest odkázán na nevalné služné železničního podúředníka a živil již před osvojením dítě z vyživovacích příspěvků nemanželského otce. Vyživovací povinnost osvojitele jest sice stejná jako otce manželského, ale i ta jest jen podpůrná. Nastupuje podle §§ 149 a 150 obč. zák. teprve, když výživa dítěte není uhrazena důchodem z vlastního jeho jmění. Dokud právoplatné soudní rozhodnutí, že nemanželský otec jest povinen dítěti určitým výživným, nebude změněno novým soudním rozhodnutím neb ujednáním stran, jest nárok dítěte na prisouzené výživné jeho jměním, a předchází vyživovací povinnosti osvojitelově. Usnesení prvního soudu bylo proto obnoveno s obmezením na nárok soudem již uznaný a dítěti prisouzený.

Čís. 9684.

Odvolací návrh na změnu rozsudku zahrnuje v sobě též návrh na zrušení rozsudku, uznal-li odvolací soud opodstatněným odvolací důvod nesprávného právního posouzení, avšak dosavadní výsledky řízení za nedostačující k rozhodnutí sporu.

Nemanželský otec není podle § 167 obč. zák. povinen nahraditi pohřební útraty, zemřela-li nemanželská matka následkem slehnutí.

(Rozh. ze dne 22. února 1930, R II 51/30.)

Matka nemanželské matky domáhala se na nemanželském otci náhrady útrat pohřbu nemanželské matky, jež zemřela následkem slehnutí. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací

s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu k novému rozhodnutí.

D ů v o d y:

Bezpodstatná jest stěžovatelova výtká, že odvolací soud překročil meze položené jeho přezkumné činnosti v § 462 c. ř. s., zrušiv rozsudek procesního soudu, ač odvolací návrh zněl jen na jeho změnu. Odvolací návrh musí býti podle § 467 čís. 3 c. ř. s. opřen o určité odvolací důvody a činí s nimi nedílný celek. V souzeném případě bylo podáno odvolání pro nesprávné právní posouzení a byl v něm učiněn návrh, by rozsudek prvního soudu byl změněn a žalobě bylo vyhověno. Odvolací soud uznal odvolací důvod nesprávného právního posouzení za opodstatněný, ale zároveň, že s hlediska správného právního názoru rozepře není věc ještě zralá k rozhodnutí, poněvadž nebyla ještě zjišťována popřená souvislost mezi slehnutím a smrtí nemanželské matky. To činilo nutným zrušiti rozsudek prvního soudu bez ohledu na znění odvolacího návrhu. Odvolací soud nevybočil z mezí, ve kterých měl podle přání žalující strany, jak bylo odvoláním projevováno, přezkoumati rozsudek prvního soudu, neboť nebyl, pokládal-li za to, že rozepři nelze ještě rozhodnouti pro kusost dosavadního řízení, vázán opačným názorem odvolávající se žalující strany a proto ani jejím odvolacím návrhem na změnu rozsudku. Bylo-li v odvolacím řízení uplatněno jako odvolací důvod nesprávné právní posouzení a navržena změna rozsudku, jest odvolací soud v případě, že odvolací důvod uzná za opodstatněný, ale dosavadní výsledky řízení za nedostačující k rozhodnutí sporu, oprávněn zrušiti první rozsudek a naříditi doplnění řízení. Návrh na změnu rozsudku zahrnuje v tomto případě v sobě i eventuelní návrh na jeho zrušení.

V právu jest stěžovatel ve věci samé. Nelze souhlasiti s odvolacím soudem, že jest nemanželský otec podle § 167 obč. zák. povinen nahraditi pohřební útraty, zemřela-li nemanželská matka následkem slehnutí. Nároky nemanželské matky podle § 167 obč. zák. nejsou nároky na náhradu škody; ty jsou upraveny zvláště v § 1328 obč. zák. a vyžadují, by se nemanželský otec provinil způsobem tam udaným. Závazek podle § 167 obč. zák. jest zákonným závazkem práva rodinného. První dílčí novelou byly o něj rozšířeny povinnosti nemanželského otce k d ě t ě t i. To plyne již ze zařazení nového předpisu do oddílu, upravujícího práva mezi rodiči a dětmi, zvláště pak z materialíí. Nárokem přiznaným matce projevuje se péče o dítě. (Věstník min. spr. 1914, str. 552.) Zákon přiznává matce útraty slehnutí, výživy v šestinedělí a v případě, že pro slehnutí stanou se nutnými další výlohy, i náhradu těchto výloh. Přiznává jí je proto, že je vyžaduje péče o dítě, neboť osud a potřeby dítěte jsou při slehnutí a ve šestinedělí nerozlučně spojeny s osudem a s potřebami matky. Smrtí matčinou pomíjí tato souvislost, proto nelze

útraty jejího pohřbu pokládati za další útraty podle § 167 obč. zák. Správnosti tohoto výkladu nasvědčují i § 549 obč. zák., podle něhož nese pohřební útraty pozůstalost, a § 672 obč. zák., jenž pod povinnost vyživy zahrnuje sice všechny potřeby za živa, ale o pohřebních útratách se nezmiňuje. Svědčí pro něj i materialie. Zpráva komise panské sněmovny k nynějším §§ 167 a 168 obč. zák. zdůrazňuje potřebu obmezujícího výkladu nových předpisů, by břemena jimi nemanželským otcům nově ukládaná nebyla rozšiřována nad míru, s hlediska potřeby dítěte nejnnutnější, a poukazuje na to, že naše právo na rozdíl od práva německého, z něhož nové předpisy byly převzaty, nezná námitky, že nemanželská matka v kritické době obcovala také s jinými muži. Není-li správný právní názor odvolacího soudu, není třeba nařízeného jím doplnění řízení. Napadené usnesení bylo proto zrušiti a uznati, jak se stalo.

Čís. 9685.

I v rozlukovém řízení platí předpis § 237 c. ř. s., že zpětvzatá žaloba může býti znovu podána jen, nevzdal-li se žalobce při jejím zpětvzetí nároku, jakož i předpis § 34 c. ř. s., že prohlášení procesního zmocněnce jsou pro stranu závazná.

(Rozh. ze dne 22. února 1930, Rv II 242/29.)

Žaloba manžela o rozluku manželství byla zamítnuta soudy v š e c h t ř í š t o l i c, Nejvyšším soudem mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Dovolání, uplatňující dovolací důvody čís. 2, 3 a 4 § 503 c. ř. s. a s poukazem na § 14 dvorského dekretu ze dne 23. srpna 1819, čís. 1595 sb. z. s. nesprávné hodnocení důkazů není v žádném směru opodstatněno. Dovolací soud přezkoumal z úřadu skutková zjištění odvolacího soudu a nemá příčiny, by se od tohoto správného zjištění odchýlil. Tím se stala dovolatelova výtká po skutkové stránce bezpředmětnou. Dovolatel má pravdu v tom, že rozlukové řízení jest ovládáno vyšetřovací zásadou, než přes to platí, jak zřejmo z § 1 ministerského nařízení ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák., pro řízení ve věcech manželských předpisy civilního řádu soudního s výhradou zvláštností obsažených v těchto věcech v občanském zákoníku, v uvozovacím zákonu k c. ř. s. a v řečeném ministerském nařízení. O tom, že v rozlukových sporech platí zejména ustanovení posledního odstavce § 237 c. ř. s., že zpětvzatá žaloba může býti znovu podána jen tehdy, když se žalobce při jejím zpětvzetí nevzdal nároku, jehož se byl domáhal, a že dotyčná prohlášení právního zástupce žalobcova jsou pro tohoto závazná ve smyslu § 34 c. ř. s., nemůže býti pochybností, uváží-li se, že podle § 10 ministerského nařízení a § 14 dvorského dekretu ze dne 23. srpna 1819, čís. 1595 sb.